

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Lantainé dr. Palotás Ildikó ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Szabó László János ügyvéd által képviselt I. rendű és dr. Horváth István ügyvéd által képviselt II. rendű alperesek ellen társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. október 10-én kelt 11.G.40.561/2007/13. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alperesnek fejenként 20.000 - 20.000 (húszezer-húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Cg. ... cégjegyzékszámon bejegyzett felperes - mely társaság tagja az I. és II. rendű alperesi cégeknek - 2006. április 11. napjától végelszámolás alatt áll, képviselőre Wortmann György végelszámoló jogosult. A 2002. február 27-én bejegyzett és Cg. ... cégjegyzékszámon nyilvántartott I. rendű alperes képviselőre ... ügyvezető önállóan jogosult, a társaságnak öt tagja van. A II. rendű alperest 1992. február 18-án jegyezték be a cégnyilvántartásba Cg. ... cégjegyzékszámon, a cég jegyzésére, önálló képviselőre ... ügyvezető jogosult, s a társaságnak négy tagja van.

Az I. rendű alperes ügyvezetője 2007. március 5-ére taggyűlést hívott össze, a meghívóban jelezve, hogy a megismételt taggyűlés időpontja 2005. március 9. A taggyűlés napirendjeként a törzstőke felemelésének elhatározását és mértékének a meghatározását jelölte meg. A 2007. március 5-ére összehívott taggyűlésen a tulajdonosok nem jelentek meg, a 2007. március 9-én megtartott megismételt taggyűlésen a felperes nem volt jelen. A taggyűlés 1/2007. szám alatt hozta meg határozatát, amely szerint a taggyűlés 275 igen szavazattal ... Kft. [II. rendű alperes], ..., ..., ...) egyhangúlag elhatározta, hogy a társaság törzstőkéjét 17.100.000 forint készpénzzel 20.100.000 forintra emeli. A felvett jegyzőkönyvben rögzítettek szerint ... ügyvezető felhívta a tagok figyelmét; ha a Gt. 155. §-ában meghatározott elsőbbségi jogukkal kívánnak élni, azt 15 napon belül írásban jelezzék, s egyben javaslatot tett a törzstőke felemeléséről döntő taggyűlés időpontjára. Az I. rendű alperes ügyvezetője e tárgyban 2007. március 9-én kelt levelével hívta össze a taggyűlést 2007. március 27-én 9 órára, a megismételt taggyűlés időpontját 2007. április 2. napjának 13 órájában jelölte meg, a taggyűlés három napirendi pontja: 1. döntés a társaság törzstőkéjének 17.100.000 forint készpénzzel való felemeléséről, 2. döntés a tagok törzstőke felemelésével kapcsolatos elsőbbségi jogának gyakorlásáról, 3. a társasági szerződés módosítása. A meghívót megküldték a felperesnek is.

A 2007. március 27-i taggyűlésen a tulajdonosok nem jelentek meg, április 2. napján a törzstőke felemeléséről döntő megismételt taggyűlésen a meghívóban megjelölt napirendet az I. rendű alperesi társaság minden tagja elfogadta. Az I. rendű alperesi társaság ügyvezetője, ... ismertette az előző taggyűlés 1/2007. számú határozatát, majd a taggyűlés 2/2007. szám alatt a következő határozatot hozta: a taggyűlés 275 igen szavazattal ... Kft., ..., ..., ...) a felperes tartózkodása mellett úgy döntött, hogy a társaság törzstőkéjét 17.100.000 forint készpénzzel 20.100.000 forintra emeli. Az I. rendű alperes ügyvezetője ismertette; ..., ... és ... tagok írásban éltek a Gt. 155. §-ának (3) bekezdésében biztosított elsőbbségi joggal, a II. rendű alperes írásban arról nyilatkozott, hogy nem kíván az elsőbbségi jogával élni, a felperes a törvényben előírt határidőn belül nem nyilatkozott. A taggyűlés ezt követően meghozta a 3/2007. számú határozatát, eszerint a taggyűlés 275 igen szavazattal (II. rendű alperes, ..., ..., ...) és a felperes 25 nem szavazatával úgy döntött, hogy a törzstőkeemeléssel kapcsolatos elsőbbségi jogot a határozatban írtak szerint ..., ... és ... készpénz befizetésével jogosultak gyakorolni. A taggyűlés a továbbiakban a 4/2007. számú határozatával döntött a társasági szerződés módosításáról.

A felperes a 2007. április 6-án érkezett keresetlevelében a 2007. március 9-én meghozott, a 2007. április 26-án előterjesztett keresetlevelében a 2007. április 2-án meghozott taggyűlési határozatokat támadta, azok bírósági felülvizsgálatát kérte. Az elsőfokú bíróság együttes tárgyalás és elbírálás végett a 11.G.40.716/2007/4. sorszámú végzésével a két ügyet egyesítette.

A felperes keresetében az I. rendű alperes 2007. március 9-i taggyűlésén hozott 1/2007. számú, valamint a 2007. április 2-i taggyűlésén hozott 2/2007., 3/2007. és a 4/2007. számú határozatok, valamint - a felperes megfogalmazása szerint - a II. rendű alperes ügyvezetőjének a társasági szerződés 6.1.8.q. pontját sértő, az I. rendű alperes törzstőkeemelésének elfogadására, illetve elsőbbségi jog gyakorlására és a társasági szerződés módosítására vonatkozó határozatának a hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a keresettel támadott taggyűlési határozatok jogszabálysértők, illetve a társasági szerződés rendelkezéseibe ütköznek. A törzstőke felemelése a társasági szerződés módosítását jelenti, ezért azt napirendi pontként fel kellett volna tüntetni a 2007. március 9-ére szóló meghívóban, s a társasági szerződés módosítás háromnegyedes szótöbbséggel hozott taggyűlési határozatot igényel, annak elfogadásához - álláspontja szerint - a felperes szavazataira is szükség lett volna. Hivatkozott arra is, a II. rendű alperes, mint tag igen szavazata érvénytelen, mert a társasági szerződés 6.1.8.q. pontja értelmében a szavazat az alperesi társaság taggyűlésének előzetes beleegyezésétől függött, ennek hiányában a II. rendű alperes ügyvezetőjének a szavazásra vonatkozó határozata, amellyel úgy döntött; igennel fog szavazni, érvénytelen, ezért a 2., 3. és 4/2007. számú taggyűlési határozatok jogszabálysértő jellegét a II. rendű alperes ügyvezetőjének érvénytelen eljárása miatt önmagában meg lehet állapítani. E határozatok azért is jogszabálysértők, mert a felperes számára nem biztosították annak lehetőségét, hogy elsőbbségi jogának gyakorlásáról a törvényes határidőn belül nyilatkozzon, s a törzstőke felemelése a II. rendű alperes és a felperes méltányos érdekeit sérti, jogainak kijátszására irányult.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes az ellenkérelmében előadta, hogy a társaság taggyűlése az 1/2007. számú határozatával csak magáról az emelés tényéről döntött, mivel a törzstőkeemelés egy kétlépcsős folyamat. A 2007. március 9-én megtartott megismételt taggyűlésen a felperes nem volt jelen, ezért nem ismerhette meg a törzstőkeemelés indokait. Megalapozatlan a felperesnek az a hivatkozása, amely szerint a II. rendű alperes ügyvezetőjének a nyilatkozatához a taggyűlés határozatára lett volna szükség, a II. rendű alperes társasági szerződése bizonyos értékhatár felett írja elő a jóváhagyást egy pozitív beruházó döntéshez, nemleges döntéshez nem kell a taggyűlés határozata, így ahhoz sem, hogy a II. rendű alperes nem kíván részt venni az I. rendű alperesi társaság törzstőkéjének a felemelésében. Előadta továbbá, hogy az I. rendű alperesi társaság a 2006. évi IV. tv. (Gt.) hatálya alatt állt a határozatok meghozatalakor, s a Gt. 155. §-ának (3) bekezdése szerint az elsőbbségi jogot a tagok a határozathozataltól számított 15 napon belül gyakorolhatják, a felperes azonban nem tett olyan konkrét jognyilatkozatot, hogy az elsőbbségi jogát gyakorolni kívánja, a 3/2007. számú taggyűlési határozatot a

taggyűlés megfelelő szótöbbséggel hozta, s a cégbíróság a Cg. .../65. számú végzésével bejegyezte a cégjegyzékbe a felemelt új törzstőkét, s ezzel a társasági szerződés módosítását is.

A II. rendű alperes kifejtette; a képviseletében eljáró ... ügyvezető „igen” szavazata érvényes, figyelemmel arra is, hogy a II. rendű alperesi társaság négy tagjából három tagja jelen volt az I. rendű alperes taggyűlésén, s mint annak is tagjai, a törzstőke emelést maguk is „igen” szavazattal támogatták, ezzel felhatalmazva ...ot arra, hogy a II. rendű alperes nevében a törzstőkeemelést a szavazatával támogassa. A II. rendű alperes ügyvezetője nem hozott semmilyen határozatot, hanem gyakorolta a Gt.-ben írt azon jogát, hogy ellássa a társaság törvényes képviseletét, és ennek gyakorlása során adta le szavazatát az I. rendű alperes által megtartott taggyűléseken, az ügyvezető képviseleti jogának korlátozása harmadik személyekkel szemben egyébként sem hatályos. Utalt arra, hogy a II. rendű alperesi társaságra 1997. évi IV. tv. (rég. Gt.) szabályai az irányadók.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a II. rendű alperesnek 42.000 - 42.000 forint perköltséget. Ítélete indokolásában megállapította, hogy az I. rendű alperes vonatkozásában a 2006. évi IV. tv. (Gt.) szabályai, a II. rendű alperesre nézve pedig az 1997. évi CXLIV. tv. (rég. Gt.) rendelkezései az alkalmazandók. Jogi álláspontja szerint a II. rendű alperes ügyvezetőjének az I. rendű alperesi társaság taggyűlésein leadott szavazata nem érvénytelen. A régi Gt. 21. §-ának, a 22. § (2) bekezdésének és a 39. § (1) bekezdése egybevetése alapján megállapította, hogy a II. rendű alperes ügyvezetője a képviseleti jogát gyakorolta akkor, amikor a társaság, mint tag képviseletében leadta szavazatát az I. rendű alperes taggyűlésén. A szavazat attól függetlenül érvényes, hogy a II. rendű alperes korlátozta-e, illetve a taggyűlés jóváhagyásához kötötte-e a jognyilatkozat érvényességét, mivel a Gt. 39. §-ának (1) bekezdése szerint ez a korlátozás az I. rendű alperessel, mint harmadik személlyel szemben nem hatályos. Kifejtette; a Gt. III. fejezet 1. és 2. Címének, valamint a XI. fejezet 3. Címének egybevetéséből következik, hogy a kft. ügyvezetője a társaság szervének minősül, így az általa hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát lehet kérni. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság azonban úgy ítélte, hogy a Gt. speciális rendelkezéseket tartalmaz a képviseleti jogra, annak gyakorlására és korlátozására, külön rendelkezik a képviseleti jog megsértésének jogkövetkezményeiről, ezért az ügyvezetőnek a képviseleti joga gyakorlása során tett jognyilatkozat nem határozat, a régi Gt. 47. §-a értelmében nem támadható, ezért annak a hatályon kívül helyezésére nincs lehetőség (rég. Gt. 48. §). Megítélése szerint az alperesek megalapozottan hivatkoztak arra, hogy a II. rendű alperesi társaság három tagja jelen volt az I. rendű alperes taggyűlésén, mivel hasonlóan „igennel” szavaztak, mint a II. rendű alperes ügyvezetője, és ezzel tudomásul vették annak eljárását, illetve ráutaló magatartással felhatalmazták. Kifejtette továbbá, hogy a Gt. 154. §-ának (2) bekezdése szerint a tőkeemeléshez egyszerű szótöbbséggel meghozott határozat elégséges, a 152. § alapján a társasági szerződés módosításához a taggyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges. Megállapította, hogy a hivatkozott törvényi rendelkezéseknek eleget tett az I. rendű alperes taggyűlése által meghozott 1., 2., 3. és 4/2007. számú határozat, az I. rendű

alperes a társasági szerződés módosításáról rendelkező 4/2007. számú taggyűlési határozatát 275 igen szavazattal és 25 nem szavazattal szemben fogadta el, mely megfelelt a törvényben előírt szótöbbségnek. Az elsőfokú bíróság e határozatok keresettel való megtámadását az okból is megalapozatlannak találta, hogy a felperes nem bizonyította; a Gt. 155. §-ának (3) bekezdésében előírt határidőn belül nyilatkozott arról, hogy elsőbbségi jogát gyakorolni kívánta, a 2007. április 2-án tartott taggyűlésen tett nyilatkozata elkészt, és nem tekinthető határozott jognyilatkozatnak az elsőbbségi jog gyakorlására vonatkozóan. A felperes készhez vette a taggyűlésre szóló meghívót, abból láthatta, hogy a törzstőkeemelés a napirendi pont, és ennek ismeretében döntött úgy, nem vesz részt a taggyűlésen, így nem hivatkozhat alappal arra, hogy nem volt tudomása a törzstőkeemelés elhatározásáról. Mindezért a felperes összes keresetét elutasította az I. rendű alperes vonatkozásában a Gt. 46. §-ának (2) bekezdése, a II. rendű alperes tekintetében a régi Gt. 48. §-ának (2) bekezdése alapján, mert álláspontja szerint nem volt megállapítható, hogy a keresettel támadott határozatok jogsértők. Az ügyvédi munkadíjként felmerült perköltség megfizetésére a pervesztes felperest kötelezte.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő annak megváltoztatása, elsődlegesen a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatala iránt, másodlagosan az első fokú ítélet indokolásának megváltoztatását kérte a II. rendű alperes ügyvezetőjének határozathozatalával, és a tagok ráutaló magatartásával összefüggésben. Fellebbezési kérelmét változatlanul arra a jogi álláspontjára alapította, miszerint a II. rendű alperesi társaság ügyvezetője a törzstőke felemelésekor ügyvezetői határozatokat hozott, mellyel a társaság taggyűlésének a hatáskörét vontta el, mely jogszabálysértő. Sérelmezte az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, hogy az ügyvezetői határozatot a tagok ráutaló magatartással jóváhagyhatják. Megismételte azon előadását, hogy a felperes számára nem biztosították annak lehetőségét, hogy az elsőbbségi jogának gyakorlásáról a rendelkezésre álló határidőn belül nyilatkozzon. A 2007. április 2-i taggyűlésen a felperes meghatalmazottja úgy nyilatkozott, az elsőbbségi jog gyakorlására a ... Bt. „v.a.” is jogosult, nyilatkozatát a határidőn belül kívánja megtenni, a társaság tagjai azonban nem a taggyűlés elhalasztásáról, hanem a felperes nyilatkozatának bevárása nélkül a törzstőke felemeléséről döntöttek. Emellett a törzstőke felemelése a felperes és a II. rendű alperes érdekeit is sérti, jogainak kijátszására irányul, joggal való visszaélésnek minősül.

Az I. és a II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást szükséges mértékben feltárta, az abból levont jogi következtetése érdemben megalapozott.

A gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. tv. (régi Gt.) 47. §-ában, és a 2006. évi IV. tv. (Gt.) 45. §-ában foglalt rendelkezésekből következően a társaság szervei által hozott határozatokat bármely tag megtámadhatja, és kérheti annak bírósági felülvizsgálatát akkor, ha a határozat a Gt. vagy más jogszabályok rendelkezéseibe, illetve a társasági szerződésbe ütközik.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete kapcsán helytállóan állapította meg, hogy a társaság ügyvezetőjének az I. rendű alperes 2007. március 9-én és 2007. április 2-án megtartott taggyűlésein tett jognyilatkozatai (szavazatai) nem minősülnek a II. rendű alperesi társaság szerve által hozott határozatnak, az ügyvezető az eljárása során - az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott jogszabályhelyek értelmében - a képviseleti jogát gyakorolta.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában helyesen hivatkozott a régi Gt. 21. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a gazdasági társaság ügyvezetését a vezető tisztségviselők látják el, s a korlátolt felelősségű társaságok esetében a vezető tisztségviselőt a törvény ügyvezetőnek nevezi. Az ügyvezető a társaság ügyeinek intézésén kívül ellátja a társaság törvényes képviseletét, képviselheti a társaságot harmadik személyekkel szemben a bíróságok, illetve más hatóságok előtt, a vezető tisztségviselő általános képviseleti jogának korlátozása a harmadik személyekkel szemben hatálytalan (régi Gt. 39. § (1) bekezdés, 156. §).

Az ... Korlátolt Felelősségű Társaság II. rendű alperes cégjegyzékbe bejegyzett, önálló cégjegyzési jogosultsággal rendelkező ügyvezetője, ... tehát a társaság törvényes képviselőjeként a Gt. felhívott szabályaiban és a társasági szerződésben foglalt kötelezettségének teljesítése körében járt el, amikor a II. rendű alperes képviseletében az I. rendű alperesi társaság 2007. március 9-én és 2007. április 2-án tartott taggyűlésein a keresettel támadni kívánt jognyilatkozatokat megtette. A cégjegyzékbe bejegyzett törvényes képviselet jellemzője, hogy a megbízatás időtartama alatt általános érvényű, a képviselet érvényességéhez semmilyen további jogi aktusra nincs szükség, a II. rendű alperes szervezeti képviselőjének a felperes által hivatkozott jognyilatkozatai a társaság szerve által hozott határozatnak nem minősülnek.

A fentiekből következően a II. rendű alperesi társaság ügyvezetője által az I. rendű alperesi társaság taggyűlésein tett jognyilatkozatai (szavazatai) a gazdasági társaságokról szóló, irányadó régi Gt. 47. §-ának (1) bekezdése alapján nem támadható, ezért megalapozottan utasította el ez okból az elsőfokú bíróság a felperesnek a II. rendű alperessel szembeni keresetét.

Nem osztotta ugyanakkor a másodfokú bíróság a II. rendű alperes ügyvezetőjének eljárásával és az I. rendű alperesi társasági tagjainak ráutaló magatartásával kapcsolatos okfejtést, az elsőfokú bíróság e körben kifejtett álláspontja azonban - a fentiek értelmében - nem volt kihatással az érdemi döntésére.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, amely szerint az I. rendű alperesi társaság törzstőkéjének felemelését elhatározó 1/2007. számú, a törzstőkeemelésről döntő 2/2007. és 3/2007. számú, valamint a társasági szerződés módosítását elhatározó 4/2007. számú, az I. rendű alperesi társasági által meghozott határozatok nem jogszabálysértők, és ezért elutasította a felperesnek az I. rendű alperessel szemben előterjesztett ezen határozatok hatályon kívül helyezésére irányuló kereseti kérelmét is.

Az I. rendű alperesi társaságra irányadó 2006. évi IV. tv. (Gt.) 154. §-ának (1) bekezdése szerint a törzstőke feemelhető pénzbeli, illetve nem pénzbeli hozzájárulás szolgáltatásával, valamint a törzstőkén felüli vagyon terhére. A (2) bekezdés alapján a törzstőke felemeléséről a taggyűlés jogosult dönteni a társasági szerződés módosítására vonatkozó szabályok betartásával, azzal, hogy a tőkeemeléshez - ha a társasági szerződés szigorúbb rendelkezést nem tartalmaz - egyszerű szótöbbséggel meghozott határozat elégséges.

A Gt. 155. §-ának (2) bekezdése előírja; a tőkeemelést elhatározó taggyűlési határozatban meg kell határozni, hogy a tőkeemelésre milyen nagyságú (tárgyú) pénzbeli, illetve nem pénzbeli hozzájárulás szolgáltatásával kerül sor. A (3) bekezdés szerint vagyoni hozzájárulás szolgáltatásával megvalósuló törzstőkeemelés esetén a tagoknak - ha a társasági szerződés, illetve a tőkeemelést elhatározó taggyűlési határozat másként nem rendelkezik - a tőkeemelés elhatározásától számított 15 napon belül elsőbbségi joguk van arra, hogy a tőkeemelésben részt vegyenek. A (4) bekezdés akként rendelkezik; ha a tag nem él a megadott határidőn belül elsőbbségi jogával, helyette további tizenöt napon belül a többi tag gyakorolhatja az elsőbbségi jogot. Ha a tagok nem éltek elsőbbségi jogukkal, a taggyűlés által kijelölt személyek jogosultak a vagyoni hozzájárulás szolgáltatására.

Az adott esetben a felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy nem biztosították a számára annak lehetőségét, hogy az elsőbbségi jogának gyakorlásáról a rendelkezésére álló határidőn belül nyilatkozzon.

A Gt. fent idézett szabálya egyértelműen meghatározza, hogy az elsőbbségi jog gyakorlására a tagoknak a tőkeemelés elhatározásától számított tizenöt nap áll rendelkezésre (Gt. 155. § (3) bekezdés), tehát a törzstőke felemelését kimondó taggyűlési határozat (a jelen ügyben 2007. március 9.) meghozatalától számított tizenöt napon belül a tagok nyilatkozhattak arról, hogy részt kívánnak-e venni a tőkeemelésben. A határidő kezdete a tőkeemelésről határozó taggyűléshez kötődik akkor is, ha a felperes nem volt jelen a taggyűlésen. Az iratoknál elfekvő, 2007. február 16-án kelt taggyűlési meghívóban közölt napirend alapján, amely szerint: „A taggyűlés napirendi pontja: 1. a törzstőke felemelésének elhatározása, illetve annak mértékének meghatározása”, a felperes mindenképp tudomást szerzett arról, hogy az I. rendű alperesi társaság a törzstőke felemeléséről fog határozni, s ennek ismeretében nem ment el a törzstőkeemelés elhatározó taggyűlésre, ezért alappal

nem hivatkozhat arra, hogy a törzstőkeemelés az érdekeit sérti, és a jogainak a kijátszására irányul. Megalapozatlanul állította mindezért fellebbezésében a felperes, hogy a törzstőke felemelése kapcsán jogszabálysértés történt.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az I. és II. rendű alpereseknek a másodfokú eljárással felmerült költségét megtéríteni. Az I. és a II. rendű alperesek másodfokú perköltsége a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésének alkalmazásával megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Budapest, 2009. március 24.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró